

سوال اول

نامساوی های زیر را اثبات کنید:

$$\left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \leq \frac{n(n+1)}{2} \sum_{i=1}^n x_i^2 \quad (\rightarrow)$$

$$6 \left(1 - \frac{1}{\sqrt{e}} \right) \leq \int_{-1}^1 e^{-x^2} dx \quad (\sigma)$$

a) $\int_{-1}^1 e^{-x^2} dx = 2 \int_0^1 e^{-x^2} dx \quad (\text{I})$

$$\langle f, g \rangle = \int_0^b fg dx \rightarrow \int_0^1 fg dx$$

$$\langle f, g \rangle^2 \leq \langle f, f \rangle \langle g, g \rangle \rightsquigarrow f(x) = x \quad g(x) = e^{-\frac{x^2}{2}}$$

$$\left(\int_0^1 x e^{-\frac{x^2}{2}} dx \right)^2 \leq \int_0^1 x^2 dx \times \int_0^1 (e^{-\frac{x^2}{2}})^2 dx$$

$$\left(\int_0^1 e^{-\frac{x^2}{2}} dx \right)^2 \leq \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 \times \int_0^1 e^{-x^2} dx$$

$$\left(e^{-\frac{1}{2}} + e^0 \right)^2 = \left(\frac{1}{\sqrt{e}} + 1 \right)^2 \leq \frac{1}{3} \int_0^1 e^{-x^2} dx$$

$$\Rightarrow 6 \left(1 - \frac{1}{\sqrt{e}} \right)^2 \leq \int_{-1}^1 e^{-x^2} dx$$

$$b) \left(\sum_{i=1}^n \sqrt{i} x_i \right)^2 \leq \frac{n(n+1)}{2} \sum_{i=1}^n x_i$$

$$(a^T b)^2 \leq \|a\|_2^2 \|b\|_2^2 \rightarrow a = \begin{bmatrix} \sqrt{1} \\ \sqrt{2} \\ \vdots \\ \sqrt{n} \end{bmatrix} \quad b = \begin{bmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{bmatrix}$$

$$a^T b = \sqrt{1} x_1 + \sqrt{2} x_2 + \dots + \sqrt{n} x_n = \sum_{i=1}^n \sqrt{i} x_i \quad n(n+1)$$

$$\|a\|^2 = a^T a = \sqrt{1} \times \sqrt{1} + \sqrt{2} \times \sqrt{2} + \dots + \sqrt{n} \times \sqrt{n} = 1 + 2 + \dots + n \approx \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\|b\|^2 = b^T b = x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2 = \sum_{i=1}^n x_i^2$$

$$\left(\sum_{i=1}^n \sqrt{i} x_i \right)^2 \leq \frac{n(n+1)}{2} \sum_{i=1}^n x_i^2$$

سؤال دوم

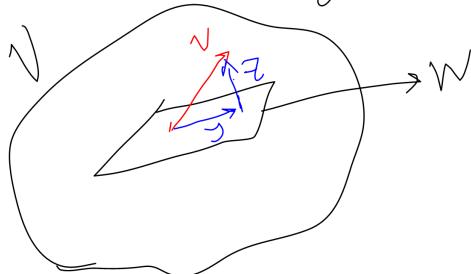
(میانterm ترم بهار 1402-1401) مقادیری از x و y و z که عبارت زیر را کمینه می‌کنند بیابید:

$$\int_0^1 (\ln(t) - x - yt - zt^2)^2 dt$$

راهنمایی: از مقادیر زیر می‌توانید استفاده کنید:

$$\int_0^1 \ln(t) dt = -1, \int_0^1 t \ln(t) dt = -\frac{1}{4}, \int_0^1 t^2 \ln(t) dt = -\frac{1}{9}, \int_0^1 t^n dt = \frac{1}{n+1}$$

$$\langle f, g \rangle = \int_0^1 f g \, dx \rightarrow \left\| \ln t - (x+y)t + zt^2 \right\|^2$$

$$v = y + z \in W^\perp$$

$$v = y + w \in W$$

$$v - y = z$$

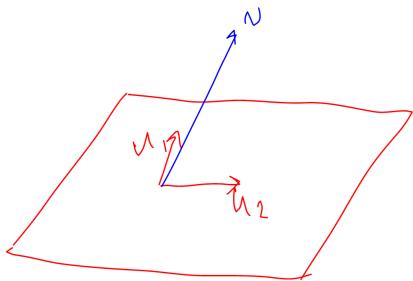
$$V: \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$W: \mathbb{R}_2$$

$$v = \text{unit } \quad y = \text{proj}_{P_2}(\text{unit}) =$$

$\{1, t, t^2\} \subset P_2$ $\{\cdot, \cdot, \cdot\}$ orthonormal $\Rightarrow \{u_1, u_2, u_3\}$

$$y = \text{proj}_{P_2}(v) = \langle u_1, v \rangle u_1 + \langle u_2, v \rangle u_2 + \langle u_3, v \rangle u_3$$

$$\{1, t, t^2\} \rightarrow \{u_1, u_2, u_3\}$$

$$q_{r_1} = \frac{a_1}{\|a_1\|} = \frac{1}{\left(\int_0^1 t^2 dt\right)^{\frac{1}{2}}} = 1$$

$$\tilde{q}_{r_2} = a_2 - \langle a_2, q_{r_1} \rangle q_{r_1} = t - \left(\int_0^1 t \times 1 dt \right) \times 1 = t - \frac{1}{2}$$

$$q_{r_2} = \frac{\tilde{q}_{r_2}}{\|\tilde{q}_{r_2}\|} \Rightarrow q_{r_2} = \sqrt{12} \left(t - \frac{1}{2} \right)$$

$$\left(\int_0^1 (t - \frac{1}{2})^2 dt \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\int_0^1 (t^2 - t + \frac{1}{4}) dt} \\ = \sqrt{\frac{1}{3} - \frac{1}{2} + \frac{1}{4}} = \sqrt{\frac{1}{12}}$$

$$\tilde{q}_{r_3} = a_3 - \langle a_3, q_{r_1} \rangle q_{r_1} - \langle a_3, q_{r_2} \rangle q_{r_2}$$

$$= t^2 - \int_0^1 t^2 dt - \sqrt{12} \left(t - \frac{1}{2} \right) \int_0^1 t^2 \sqrt{12} \left(t - \frac{1}{2} \right) dt$$

$$= t^2 - \frac{\sqrt{12}}{2} t + \frac{\sqrt{12}}{24} - \frac{1}{3}$$

$$\|\tilde{q}_3\| = \sqrt{\frac{619}{720} - \frac{\sqrt{12}}{12}} = A \Rightarrow q_3 = \frac{1}{A} \tilde{q}_3$$

$$z = \frac{\frac{2}{9} - \frac{\sqrt{12}}{12}}{A^2}$$

$$y = -\frac{3}{2} + \frac{\sqrt{12}}{2} z$$

$$x = \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{12}}{24} z$$

سوال سوم

فضای برداری V با بعد n را در نظر بگیرید. ثابت کنید اشتراک $\left[\frac{n}{2k} \right]$ زیرفضا از V که هر یک دارای بعد $n-k$ هستند، دارای بعد غیر صفر است.

نم: اشتراک n زیرفضاها که هر یک دارای بعد $n-k$ دارند

بعد حاصل از $n-k$

$$\dim \left(U_1 \cap U_2 \cap \dots \cap U_{\frac{n}{2k}} \right) \geq n - k \times \frac{n}{2k} = \frac{n}{2}$$

امثله: $\mathbb{R}^n$ از $\mathbb{R}^{n-k}$ اشتراک دارد

$$\dim U_1 = n-k \geq n-k \times 1 \quad : (r=1) \approx 1$$

کلمه میخواهد که درست است و کلمه کسر نباشد

$$\text{برای اثبات: } \dim \left(\bigcap_{i=1}^r U_i \right) \geq n - kr$$

$$\therefore \dim (W \cap U_{r+1}) \geq n - k(r+1)$$

$$\dim A + \dim B = \dim(A \cap B) + \dim(A+B)$$

$$\Rightarrow \dim W + \dim U_{r+1} - \dim(W+U_{r+1}) = \dim(W \cap U_{r+1})$$

$$\Rightarrow \dim (W \cap U_{r+1}) \geq n - kr + n - k - n = n - kr - k = n - k(r+1)$$

نحوه درست است و سوال حل شد

سوال چهارم

(تمرین سوم پاییز 1402) الف) اگر A و B دو ماتریس دلخواه $n \times n$ باشند، نشان دهید: $AB = BA$

$$\text{rank}(A+B) + \text{rank}(AB) \leq \text{rank}(A) + \text{rank}(B)$$

ب) اگر A و B و C سه ماتریس ناصرف $n \times n$ باشند به طوری که $ABC = 0$ نشان دهید:

$$\text{rank}(A) + \text{rank}(B) + \text{rank}(C) \leq 2n$$

الف) نهاد حل اول:

$$W_1 := N(A)$$

$$W_2 := N(B)$$

$X_{n \times n}$

$$\text{rank}(X) + \text{nullity}(X) = n$$

$$\text{rank}(A+B) + \text{rank}(AB) \leq \text{rank}(A) + \text{rank}(B)$$

$$(n - \text{nullity}(A+B)) + (n - \text{nullity}(AB)) \leq (n - \text{nullity}(A)) + (n - \text{nullity}(B))$$

$$\text{nullity}(A+B) + \text{nullity}(AB) \geq \text{nullity}(A) + \text{nullity}(B)$$

$$= \dim W_1 + \dim W_2$$

$$\dim W_1 + \dim W_2 = \dim(W_1 + W_2) + \dim(W_1 \cap W_2)$$

$$\Rightarrow \text{nullity}(A+B) + \text{nullity}(AB) \geq \dim(W_1 + W_2) + \dim(W_1 \cap W_2)$$

- a) $\dim(W_1 + W_2) \leq \text{nullity}(AB)$: $\hookrightarrow$
b) $\dim(W_1 \cap W_2) \leq \text{nullity}(A+B)$

a) $\forall x \in W_1 + W_2 : \exists u \in W_1, v \in W_2 : x = u + v$

$$\Rightarrow ABx = ABu + ABv = BAu + ABv = 0$$

$$AB = BA$$

$$\forall x \in W_1 + W_2, x \in N(AB) \Rightarrow W_1 + W_2 \subseteq N(AB)$$

$$\Rightarrow \dim(W_1 + W_2) \leq \text{nullity}(AB)$$

$$b) \forall x \in W_1 \cap W_2$$

$$\Rightarrow (A+B)x = \underbrace{Ax}_{x \in N(A)} + \underbrace{Bx}_{x \in N(B)} = 0$$

$$\Rightarrow W_1 \cap W_2 \subseteq N(A+B) \Rightarrow \dim(W_1 \cap W_2) \leq \text{nullity}(A+B)$$

$$X = \begin{bmatrix} A & B \\ C_{n \times n} & B \end{bmatrix}$$

↑ $\text{rank } X$

$\text{rank}(A) = a$ $\text{rank}(B) = b$

$c_1, c_2, \dots, c_a$ $d_1, d_2, \dots, d_b$

$\therefore \text{rank } X = \text{rank}(A) + \text{rank}(B) = a+b$

$$\sum \alpha_i c_i + \sum \beta_j d_j = 0$$

$\forall j, \beta_j = 0 \text{ in } 0 \text{ case, rank } X \geq a+b$

$$Y = X \begin{bmatrix} I & -B \\ I & A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A+B & -AB + BA \\ B & BA \end{bmatrix}$$

$m = \text{rank}(A+B)$
 $p = \text{rank}(BA)$

$$\therefore \text{rank}(Y) = m+p$$

$$\text{rank}(ST) \leq \text{rank}(S) \quad \text{---}$$

$$\text{rank}(Y) \leq \text{rank}(X) \Rightarrow$$

$$\text{rank}(AB) + \text{rank}(BA) \leq \text{rank}(A) + \text{rank}(B)$$

ب) اگر A و B و C سه ماتریس ناصرف $n \times n$ باشند به طوری که $ABC = 0$ نشان دهید:

$$\text{rank}(A) + \text{rank}(B) + \text{rank}(C) \leq 2n$$

$$ABC = 0 \Rightarrow \forall x \in \mathbb{R}^n : AB(x) = 0 \Rightarrow A(BCx) = 0$$

$$\Rightarrow \text{range}(BC) \subseteq N(A)$$

$$n = \text{rank}(A) + \text{nullity}(A) \geq \text{rank}(A) + \text{rank}(BC)$$

$$u \in N(BC) \Rightarrow u \in NC \text{ or } Cu \in N(B)$$

$$\downarrow \text{nullity}(BC) \quad \downarrow \text{nullity}(C) \quad \downarrow \text{nullity}(B)$$

$$\text{nullity}(BC) \leq \text{nullity}(C) + \text{nullity}(B)$$

$$(n - \text{rank}(BC)) \leq (n - \text{rank}(C)) + (n - \text{rank}(B))$$

$$\Rightarrow \text{rank}(B) + \text{rank}(C) - n \leq \text{rank}(BC)$$

II

$$n \geq \text{rank}(A) + \text{rank}(B) + \text{rank}(C) - n$$

$$\Rightarrow \text{rank}(A) + \text{rank}(B) + \text{rank}(C) \leq 2n$$

سوال پنجم

حجم شکل محصور در معادله زیر را به دست آورید:

$$x^2 + y^2 + z^2 + xy + xz + yz \leq 1$$

$$A : \mathbb{V} \rightarrow \mathbb{V}$$

$$|\det(A)| = \frac{\text{مقدار مجموع المثلثات المثلثات}}{\text{مجموع المثلثات المثلثات}}$$

$$x^2 + y^2 + z^2 + xy + xz + yz \leq 1$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}(x^2 + y^2 + 2xy) + \frac{1}{2}(x^2 + z^2 + 2xz) + \frac{1}{2}(y^2 + z^2 + 2yz) \leq 1$$

$$\Rightarrow (x+y)^2 + (x+z)^2 + (y+z)^2 \leq 2 \quad \text{III}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{u = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}} Au = \begin{bmatrix} a+b \\ a+c \\ b+c \end{bmatrix} = v = \begin{bmatrix} a' \\ b' \\ c' \end{bmatrix}$$

وسيعمل III على كل من المثلثات: Ω

وسيعمل $x^2 + y^2 + z^2 \leq 2$ على كل من المثلثات: S

$$u = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \in \Omega : (a+b)^2 + (a+c)^2 + (b+c)^2 \leq 2$$

$$\Rightarrow a'^2 + b'^2 + c'^2 \leq 2$$

$$(Au = \begin{bmatrix} a' \\ b' \\ c' \end{bmatrix}) \Rightarrow Au \in S$$

$$v = \begin{bmatrix} a' \\ b' \\ c' \end{bmatrix} \in S : a'^2 + b'^2 + c'^2 \leq 2$$

$$\Rightarrow (a+b)^2 + (a+c)^2 + (b+c)^2 \leq 2$$

$a' = a+b$
 $b' = a+c$
 $c' = b+c$

$$w := \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \xrightarrow{Aw = v} w \in \Omega$$

* توجهی کنید که این مدل از مدل اسکالر است

$$|\det A| = \frac{S_{\text{پیش}}}{S_{\text{پس}}} = \frac{\frac{4}{3}\pi(\sqrt{2})^3}{V} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix}$$

$$1 \times \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} - 1 \times \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} = -2$$

$$V = \frac{4}{3}\pi(2\sqrt{2}) \times \frac{1}{2} = \frac{4}{3}\pi\sqrt{2}$$

سوال ششم

اگر $A_{n \times n}$ یک ماتریس وارون پذیر باشد و u و v دو بردار دلخواه از فضای R^n باشند، نشان دهید:

$$\det(A + uv^T) = (1 + v^T A^{-1} u) \det(A)$$

$$A = I_{n \times n}$$

$$B = \begin{bmatrix} I & 0_{n \times 1} \\ N^T & 1 \end{bmatrix}$$

$$C = \begin{bmatrix} I + UN^T & u \\ 0_{1 \times n} & 1 \end{bmatrix}$$

$$D = \begin{bmatrix} I_{n \times n} & 0_{n \times 1} \\ -v^T & 1 \end{bmatrix}$$

$$E = \begin{bmatrix} I_{n \times n} & u \\ 0_{1 \times n} & 1 + N^T u \end{bmatrix}$$

$$BCD = E$$

$$\Rightarrow \det(B) \det(C) \det(D) = \det(E)$$

$$\det(B) = 1 \quad \det(D) = 1$$

$$\Rightarrow \det(C) = \det(E)$$

$$\det(C) = \det(I + uv^T)$$

$$\det(E) = 1 + v^T u$$

$$\begin{aligned}\det(I + uv^T) &= (1 + v^T u) \det(I) \\ &= (1 + v^T I^{-1} u) \det(I)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}A + uv^T &= A(I + A^{-1}uv^T) \\ \det(A + uv^T) &= \det(A) \det(I + A^{-1}uv^T) \\ &\quad \text{(with } A^{-1} \text{ highlighted in pink)} \\ &= \det(A) (1 + v^T A^{-1} u)\end{aligned}$$

$$\Rightarrow \det(A + uv^T) = \det(A) (1 + v^T A^{-1} u)$$